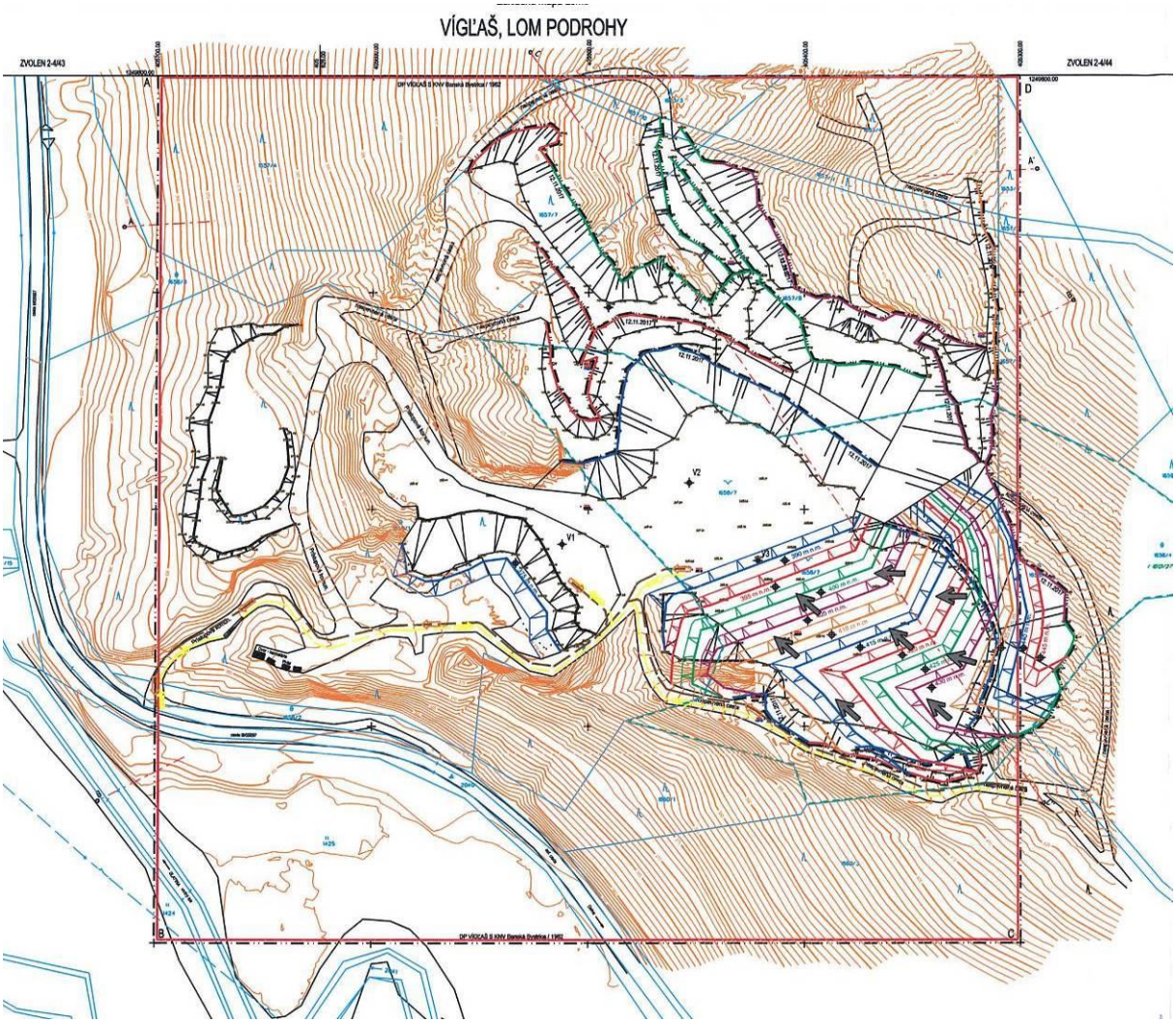

Likvidácia časti lomu výhradného ložiska stavebného kameňa – andezitu v dobývacom priestore Vígľaš

Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

Január 2019

OBSAH

I. ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI 4

I.1. Názov (meno) 4

I.2. Identifikačné číslo 4

I.3. Sídlo 4

I.4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa 4

I.5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie 4

II. NÁZOV ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI 5

III. ÚDAJE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI 5

III.1. Umiestnenie navrhovanej činnosti (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo). 6

III. 2. Opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy (záber pôdy, spotreba vody, ostatné surovinové a energetické zdroje, dopravná a iná infraštruktúra, nároky na pracovné sily, iné nároky) a údajov o výstupoch (napríklad zdroje znečistenia ovzdušia, odpadové vody, iné odpady, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu, iné očakávané vplyvy, napríklad vyvolané investície). 7

III.3. Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie. 12

III.4. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov. 12

III.5. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice. 12

III.6. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí. 13

IV. VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA VRÁTANE KUMULATÍVNYCH A SYNERGICKÝCH 17

IV.1. Vplyvy na prírodné prostredie 17

IV.2. Vplyvy na obyvateľstvo a jeho zdravie 19

IV.3. Vplyvy na služby, rekreáciu a cestovný ruch 19

IV.4. Vplyvy na krajinnú štruktúru a scenériu 19

IV.5.Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme 20

IV.6. Vplyvy na zmenu plochy, architektúry a kvality obytného prostredia 20

IV.7. Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma a na územia NATURA 2000 20

IV.8. Vplyvy na územný systém ekologickej stability 20

IV.9.Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky 20

IV.10.Vplyv na archeologické náleziská 21

IV.11.Vplyv na paleontologické náleziská náleziská a významné geologické lokality 21

IV.12.Vplyv na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy 21

IV.13.Iné očakávané vplyvy 21

V. VŠEOBECNE ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE 22

VI. PRÍLOHY 30

VI.1. Príloha 1 Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona; v prípade, ak áno, uvedie sa číslo a dátum záverečného stanoviska, príp. jeho kópia 30

VI. 2. Príloha 2 Mapy širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe 31

VI.3. Príloha 3 Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti 32

VII. DÁTUM SPRACOVANIA 33

VIII. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA, O PODPIS SPRACOVATEĽA OZNÁMENIA 33

IX. PODPIS OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA 33

I. ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

I.1. Názov (meno)

GEOtrans-LOMY, s.r.o.

I.2. Identifikačné číslo

35 703 369

I.3. Sídlo

Priemyselná 6

Bratislava 821 09

I.4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa

Ing. Ivan Kimlička; +421 41 – 517 1235; sekretariat_vkr@vahostav-sk.sk

I.5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie

Ing. Miroslav Žabka; +421 903 843 215; mirozabka@gmail.com

II. NÁZOV ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Názov zmeny navrhovanej činnosti:

Likvidácia časti lomu výhradného ložiska stavebného kameňa – andezitu v dobývacom priestore Vígľaš

Pôvodnou navrhovanou činnosťou bola činnosť:

Rozšírenie objemu stavebného kameňa andezitu na ložisku Vígľaš – Podrohy.

III. ÚDAJE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

V roku 2014 bola posudzovaná činnosť pod názvom „*Rozšírenie objemu stavebného kameňa andezitu na ložisku Vígľaš – Podrohy.“* Navrhovateľom bola spoločnosť GEOtrans-LOMY, s.r.o., Sása 331, 96262, spracovateľom environmentálnej dokumentácie bola spoločnosť ENVIGEO a.s. V rámci hodnotenia nebola posudzovaná len samotná ťažba, ale aj likvidácia a rekultivácia lomu.

V roku 2018 došlo k trvalému zastaveniu ťažobných prác v časti ložiska, v ktorej boli ťažiteľné zásoby vyťažené. Ťažobná organizácia má v tomto prípade podľa *§ 10 ods. 5 zákona SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe* povinnosť zahladiť stopy po predchádzajúcej ťažbe.

Spoločnosť GEOtrans-LOMY, s.r.o. pristúpila realizácii likvidácie časti lomu a predložila „*Plán likvidácie časti lomu výhradného ložiska stavebného kameňa – andezitu v dobývacom priestore Vígľaš*.

Podľa plánu likvidácie budú likvidačné práce pozostávať v zaplnení vydobitého priestoru zásypovým materiálom za účelom dosiahnutia prijateľného charakteru morfológie územia. Takýto spôsob likvidácie lomu je de facto možné považovať za technickú rekultiváciu..

Predpokladaný termín začatia realizácie likvidácie časti lomu je rok 2019. Predpokladaným termínom ukončenia likvidácie časti lomu je rok 2028.

Oproti pôvodnému riešeniu v rámci navrhovanej činnosti došlo k nasledovným zmenám:

Zmena č. 1.

V Záverečnom stanovisku MŽP SR č. 5919/2014-3.4/jm pre posudzovanú činnosť „Rozšírenie objemu stavebného kameňa andezitu na ložisku Vígľaš – Podrohy“ sa **v súvislosti s rizikom šírenia inváznych a expanzívnych druhov flóry** konštatuje:

„*Do lomu by nemali byť dovážané a ukladané žiadne cudzorodé látky (odpad akéhokoľvek druhu, výkopová zemina, kamenivo, kaly)...“*

Tejto podmienke však nie je možné vyhovieť úplne. Podľa plánu likvidácie časti ložiska pri likvidačných prácach predmetnej časti ložiska bude potrebné do vydobytých priestorov lomu nasypať približne 451 tis m^3 materiálu. Vzhľadom k takémuto veľkému objemu potrebného materiálu nie je na likvidáciu časti lomu možné použiť len „vlastný“ materiál ložiska.

Keďže materiál z vlastnej ťažby ložiska nepokryje potreby zásypového materiálu pri likvidačných prácach, bude potrebné získať materiál na vyplnenie vydobitých

priestorov najmä z výkopových zemín z plošných a líniových stavieb od cudzích organizácií, ktoré takýto materiál (odpad) pri stavebnej činnosti produkujú.

Likvidácia časti lomu sa teda navrhuje kombináciou dvoch spôsobov – zaplnením vydobytých priestorov dovezeným inertným odpadom s dospypaním miestneho materiálu z vnútornej skrývky ložiska, pričom rozhodujúcu časť navážky má tvoriť inertný odpad.

Prvým krokom bude navezenie inertných odpadov v zmysle § 97 zákona č. 79/2015 ods. 1 písm. s o odpadoch (využívanie na odpadu na povrchovú úpravu terénu). Navezený inertný odpad bude na jednotlivých výsypkových stupňoch **prekrytý materiálom z vnútornej skrývky ložiska o hrúbke do 1 m**, čím sa zabezpečí vytvorenie dostatočne hrubej povrchovej vrstvy z vlastného „necudzorodého“ materiálu ložiska.

Zmena č. 2.

Plán likvidácie je vypracovaný aj pre malú časť pozemku s parcelným číslom KN-C 1658/4. Tento pozemok nebol posúdený pre umiestnenie ťažby v rámci vykonaného posudzovania navrhovanej činnosti v roku 2014. Ide o pozemok, na ktorom prebiehala ťažba v minulosti, ešte pred rokom 2014 a nebol predmetom ťažby podľa navrhovanej činnosti. Keďže táto časť ložiska priestorovo nadväzuje na miesto likvidačných prác na parcelách č. KN-C 1658/1 a 1658/7 navrhuje sa zahladiť stopy banskej činnosti v obidvoch častiach spoločne.

III.1. Umiestnenie navrhovanej činnosti (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo).

Dotknuté územie sa nachádza na juhozápadnom svahu kopca Rohy, v katastrálnom území obce Vígľaš, v západnej časti okresu Detva. Vzdialenosť od najbližšieho zastavaného územia obce Vígľaš – časť Pstruša je približne 800 m vzdušnou čiarou. Prístup k dotknutému územiu je odbočením z cesty I/16 v smere Zvolen – Lučenec vľavo, približne 1 km za miestnou časťou Pstruša, na cestu III/2693 z Pstruše na Holcov Majer. V blízkosti územia asi 500 m prechádza železničná trať č. 160 Zvolen – Košice a rýchlostná cesta R2 úsek Zvolenská Slatina – Kriváň.

Tabuľka 1 Vymedzenie záujmového územia podľa územnosprávneho členenia Slovenskej republiky podľa vyhlášky ŠÚ SR č. 597/2002 Z. z.

Kraj	6 Banskobystrický
Okres	604 Detva
Číselný kód obce	518921 Vígľaš
Názov katastrálneho územia	Vígľaš

Navrhovaná činnosť sa dotýka pozemkov s parcelnými číslami:

- KN – C 1658/1, ostatná plocha o výmere 5,03 ha, vlastníkom je VÁHOSTAV – SK, a.s., materská spoločnosť navrhovateľa GEOtrans-LOMY, s.r.o
- KN – C 1658/7, ostatná plocha o výmere 2,90 ha, vlastníkom sú Lesy SR, nájomca GEOtrans-LOMY, s.r.o
- KN – C 1658/4, ostatná plocha o výmere 0,88 ha, vlastníkom sú Lesy SR.

Navrhovaná činnosť sa bude vykonávať na ploche o celkovej výmere **približne 2 ha**, situovanej na častiach pozemkov, kde došlo v uplynulých rokoch k vydobytiu dobývateľných zásob nerastu.

III. 2. Opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy (záber pôdy, spotreba vody, ostatné surovinové a energetické zdroje, dopravná a iná infraštruktúra, nároky na pracovné sily, iné nároky) a údajov o výstupoch (napríklad zdroje znečistenia ovzdušia, odpadové vody, iné odpady, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu, iné očakávané vplyvy, napríklad vyvolané investície).

Postup prác – technická rekultivácia

Pri likvidácii časti ložiska sa bude postupovať podľa **Plánu likvidácie časti lomu výhradného ložiska stavebného kameňa – andezitu v dobývacom priestore Vígľaš na roky 2019 – 2028**, vypracovaného podľa vyhlášky SBÚ č. 89/1988 Zb. o racionálnom využívaní výhradných ložísk, o povoľovaní a ohlasovaní banskej činnosti a ohlasovaní činnosti vykonávanej banským spôsobom v znení vyhlášky SBÚ č.16/1992 Zb (Orbán, J., 2018).

Z dlhodobého pohľadu likvidácia časti lomu v DP Vígľaš v rozsahu tohto plánu likvidácie lomu predstavuje len začiatok prác súvisiacich so zahladzovaním následkov po dobývaní ložiska a týka sa teraz len malej plochy lomu cca 2 ha, situovanej na častiach pozemkov, kde došlo v uplynulých rokoch k vydobytiu dobývateľných zásob nerastu. Likvidácia časti lomu bude prebiehať súbežne s ťažbou v SZ časti ložiska a to zakladaním vydobytého priestoru zásypovým materiálom postupne od dna lomu t. j. úrovne 385 m n. m. až po úroveň 460 m n. Smer postupu zavážania lomu je zrejmý zo základnej banskej mapy uvedenej v Pláne likvidácie (príloha č. 3 tohoto Oznámenia o zmene).

Takýto spôsob zavážania neovplyvní postup ťažobných prác v aktívnej časti ložiska, ani spôsob celkovej likvidácie lomu v budúcnosti.

Pri likvidačných prácach v teraz plánovanom rozsahu, ktorých výsledkom bude vznik násypu s objemom cca 451 tis. m^3 budú použité:

1. inertné odpady podľa nasledujúceho zoznamu:

Pri likvidácii vyťaženého priestoru budú použité tieto inertné odpady kategórie ostatné, ktoré sú zatriedené podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov:

Tabuľka 2 Zoznam odpadov, ktoré budú použité ako zásypový materiál

Druh odpadu	Názov skupiny, podskupiny, druhu a poddruhu odpadu	Kategória odpadu
01 04 08	odpadový štrk a drvené horniny iné ako uvedené v 01 04 07	O
01 04 09	odpadový piesok a íly	O
17 01 03	škridly a obkladový materiál a keramika	O
17 01 07	zmesi betónu, tehál, škridiel, obkladového materiálu a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06	O
17 05 04	zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03	O
17 05 06	výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05	O

2. hmoty pochádzajúce z vnútornej skrývky ložiska v podobe tufov, tufobrekcií, hlín a zahlineného kameniva, získavané buď z úpravy vydobytého nerastu drvením a triedením, alebo samostatným odťažením hlinených polôh alebo nadmerne zahlineného nerastu v dobývanom reze, ktorého odhlinenie vo výrobnom procese úpravy vydobytého nerastu by bolo neracionálne. Materiál z vnútornej skrývky ložiska bude využitý na dosýpanie resp. prekrytie uložených inertných odpadov jednotlivých výsypkových stupňov o hrúbke cca do 1m.

Použitie inertného odpadu pri povrchovej úprave terénu, ktorou je likvidácia lomov je umožnené platnou legislatívou (zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch, vyhláška MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch), s nasledujúcimi podmienkami:

- Odpady musia spĺňať požiadavku inertnosti:

  Inertný odpad je odpad, pri ktorom nedochádza k žiadnym významným fyzikálnym, chemickým alebo biologickým premenám. Inertný odpad sa nerozpúšťa, nehorí ani inak fyzicky alebo chemicky nereaguje, nepodlieha biologickému rozkladu ani škodlivo neovplyvňuje iné látky, s ktorými prichádza do styku tak, aby mohlo dôjsť k znečisteniu životného prostredia alebo k poškodeniu zdravia ľudí. Celková vylúhovateľnosť a znečistenie obsiahnuté v odpade a ekotoxicita výluhu musia byť zanedbateľné a nesmú ohrozovať kvalitu povrchových alebo podzemných vôd. Limitné hodnoty látok nesmú prekročiť hodnoty ukazovateľov pre triedu vylúhovateľnosti I podľa prílohy č. 1 k vyhláške č. 372/2015 Z. z (KRITÉRIÁ NA PRIJÍMANIE ODPADOV NA SKLÁDKY ODPADOV).
- Tiež sa nesmie jednať o odpady, ktoré je možné vzhľadom na ich pôvod a zloženie zhodnotiť recyklovaním alebo prípravou na opätovné použitie.
- Ak pri preberaní odpadu vznikne na základe poznatkov o jeho pôvode alebo jeho vizuálnej kontroly pochybnosť o tom, či ide o inertný odpad, vykoná sa pred použitím odpadu na povrchovú úpravu terénu jeho testovanie s cieľom overiť, či tento odpad spĺňa limitné hodnoty ustanovené v bode 2.1.2. prílohy k rozhodnutiu Rady č.

2003/33/ES.[1] Takýto odpad sa na povrchovú úpravu terénu môže použiť až na základe výsledkov testovania, ktoré preukážu, že ide o inertný odpad.

- Inertné odpady, ktoré sa majú využiť na povrchovú úpravu terénu, musia spĺňať požiadavky účelu, na ktorý majú byť využité. Na povrchovú úpravu terénu sa pre právnickú osobu a fyzickú osobu – podnikateľa môžu použiť najmä odpady s katalógovými číslami 01 04 08 odpadový štrk a drvené horniny iné ako uvedené v 01 04 07, 01 04 09 odpadový piesok a íly, 02 04 01 zemina z čistenia a prania repy, 17 01 03 škridly a obkladový materiál a keramika, 17 01 07 zmesi betónu, tehál, škridiel, obkladového materiálu a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06, 17 05 04 zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03, 17 05 06 výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05.
- Pri povrchovej úprave terénu, ktorou je likvidácia, sanácia alebo rekultivácia banských diel a lomov, sa môže použiť výlučne inertný odpad, ktorý je vhodným spôsobom upravený na tento účel a spôsob jeho využitia musí zabezpečiť stabilitu takto uloženého inertného odpadu najmä s ohľadom na zabránenie zosuvov.

Pri likvidácii lomu v teraz plánovanom rozsahu sa p1ánujú hmoty trvale ukladať nasledovným postupom prác:

a) Dovoz nákladnými motorovými vozidlami po existujúcej dopravnej ceste v lome, ktorej trasa vychádza z miesta vstupu (výstupu) do (z) lomu z cesty č. III/2693 (staré označenie III/050097) a vedie cez mostovú váhu do siete dopravných ciest v lome sprístupňujúcich jednotlivé pracovné plošiny rezov.

Inertný odpad sa bude dovážať z iných lokalít nákladnými autami po komunikácii ústiacej do lomu a v priestoroch lomu po cestách určených dopravným poriadkom organizácie. Vnútorná skrývka ložiska bude prevážaná iba po cestách v lome. Prístupová komunikácia do lomu je znázornená v základnej banskej mape uvedenej v pláne likvidácie časti ložiska (príloha č. 3 tohoto Oznámenia o zmene).

b) Vyklápanie materiálu z korby nákladného motorového vozidla (kypovanie) na miesto likvidačných prác určené zamestnancom, ktorý bude kontrolovať dovezené hmoty a riadiť kypovanie.

Zavážaný materiál sa buldozérom upraví na rovnú plochu – vrstvu o hrúbke cca 2 m tak, aby dochádzalo k čo možno najväčšiemu zhutňovaniu ukladaných hmôt. Takto sa vytvorí niekoľko vrstiev nad sebou až po úplné založenie vydobitého priestoru s dodržaním parametrov generálneho svahu skrývky. Akýmto spôsobom budú postupom času zakryté časti pôvodných ťažobných rezov a lom sa upraví do bezpečného stavu a čo možno najmenej rušivého vzhľadu.

Biologická rekultivácia

Hodnotený plán likvidácie časti lomu ponúka len základné informácie k optimálnemu ozeleneniu konečného reliéfu terénu. Likvidácia predmetnej časti lomu je navrhovaná v tej časti ložiska, ktorá sa nachádza na pozemkoch definovaných ako „ostatná plocha.“ Keďže

[1] ROZHODNUTIE RADY č. 2003/33/ES z 19. decembra 2002, ktorým sa stanovujú kritériá a postupy pre prijímanie odpadu na skládky odpadu podľa článku 16 a prílohy II smernice 1999/31/ES

nejde o poľnohospodársku pôdu a ani o lesné pozemky, ťažobná organizácia v tejto časti ložiska nie je povinná vykonať biologickú rekultiváciu pozemkov. Posudzovaný plán likvidácie časti ložiska preto túto otázku detailnejšie nerieši. S biologickou rekultiváciou predmetných pozemkov sa však počíta v budúcnosti. V pláne likvidácie sa ráta s možnosťou kontinuálneho napojenia „ostatných plôch“ na budúce rekultivačné práce v susednej dobývanej SZ časti ložiska, ktoré sú situované na lesných pozemkoch, sú dočasne vyňaté z plnenia funkcie lesa a na ktoré sa vzťahuje povinnosť vykonať biologickú rekultiváciu.

III.2.1 Požiadavky na vstupy

Záber pôdy

Likvidácia časti lomu bude prebiehať na ploche z ktorej bola pôda v minulosti odstránená, k nárokom na záber pôdy nedochádza.

Spotreba vody

Navrhovaná činnosť si nevyžaduje spotrebu technologickej vody. Prevádzka má nároky len na spotrebu vody pre pitné a hygienické účely pre súčasných zamestnancov lomu.

Energetické zdroje

Navrhovaná činnosť nemá výraznejšie nároky na energetické zdroje.

Nároky na pracovné sily

Zmenou navrhovanej činnosti nevznikajú nároky na pracovné sily. Výkon likvidačných prác v lome zabezpečia súčasní pracovníci navrhovateľa.

Nároky na dopravu a infraštruktúru

Pri trasovaní dopravy nedôjde k zmenám oproti pôvodnému riešeniu v rámci navrhovanej činnosti. Prístup k výhradnému ložisku je odbočením z cesty I/16 v smere Zvolen – Lučenec vľavo, približne 1 km za miestnou časťou Pstruša, na cestu III/2693 (staré označenie III/050097) z Pstruše na Holcov Majer. Doprava v rámci lomu je zabezpečená prostredníctvom vytvorených dopravných ciest v lome sprístupňujúcich jednotlivé pracovné plošiny rezov.

Dopravná frekvencia navážania zásypového materiálu do lomu bude závisieť od ich potrebného množstva, času a frekvencie ich vzniku a získania. Ak predpokladáme, že 10 % pri celkovom objeme cca 450 tis. m^3 navozeného materiálu bude tvoriť vnútorná skrývka ložiska, potom do lomu bude dovezené cca 360 tis. m^3 (t.j. približne 936 tis. ton) inertného odpadu využiteľného na povrchovú úpravu terénu. Pri prevádzke 250 dní v roku to za 10 rokov (2019 - 2028) to predstavuje priemerne frekvenciu 15 – 25 prichádzajúcich a odchádzajúcich nákaldných automobilov denne.

Iné nároky

Zmena činnosti bude mať z následok spotrebu inertných dopadov charakteru výkopovej zeminy a kameniva. Počíta sa s použitím približne 360 tis m^3 takýchto inertných odpadov, ktoré budú opätovne použité pri likvidácii lomu. Predpokladá sa, že na likvidáciu vyťažených priestorov lomu bude použitá najmä odpadová výkopová zemina zo zemných prác pri výstavne rýchlostnej cesty R2 v regióne.

III.2.2 Údaje o výstupoch

Zdroje znečistenia ovzdušia

Podľa zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov a vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší a jej prílohy č. 1, bude prevádzka dobývacieho priestoru Vígľaš – Podrohy aj počas procesu likvidácie časti lomu kategorizovaná ako stredný stacionárny zdroj znečisťovania ovzdušia nasledovne:

3. VÝROBA NEKOVOVÝCH MINERÁLNYCH PRODUKTOV

3.10 Kameňolomy a súvisiace spracovanie kameňa

Zdrojom znečisťovania ovzdušia pri likvidácii lomu je:

- doprava zásypového materiálu po vytvorených cestách v lome,
- vysypávanie materiálu do vydobytých časti ložiska,
- manipulácia s hmotami v rámci vrstvenia.

V súvislosti s dovozom, výsypom a manipuláciou s materiálom za nepriaznivých klimatických podmienok, ako je silný vietor a sucho môže dôjsť k víreniu prachu, ktorý sa môže rozptyľovať aj do okolia kameňolomu (sekundárna prašnosť).

Doprava zásypového materiálu predstavuje zdroj prašnosti a emisií výfukových plynov. Zmenou navrhovanej činnosti dôjde k miernemu navýšeniu dopravy – líniových zdrojov znečistenia ovzdušia priemerne o cca 20 – 25 nákl. aut denne.

Odpadové vody

Nakoľko likvidácia lomu je činnosť bez potreby vody, jej vykonávaním nevznikajú žiadne odpadové technologické vody.

Po hydrologickej stránke je ložisko jednoduché a má priaznivé podmienky. Podzemná voda v lome nevystupuje na povrch, nie sú tu pramene. Vody z povrchového odtoku neznečistené priamo vsakujú do horninového prostredia. Vody z povrchového odtoku znečistené z prevádzkovanej činnosti nebudú vznikať. Vďaka priaznivým hydrogeologickým pomerom nie je v priestore lomu Podrohy potrebné vykonávať technické práce na odvádzanie vôd.

Odpady

Predmetom posudzovanej činnosti je likvidácia časti lomu navážaním inertného odpadu a miestneho materiálu na vydobyté parcely lomu a jeho úprava do požadovaného tvaru. Charakter tejto činnosti je nevýrobný to znamená bez vzniku odpadu z výroby.

Pri práci v lome vznijkajú najmä komunálne odpady produkované zamestnancami a nebezpečné odpady z údržby a opráv zariadení a dopravnej techniky. V súvislosti so

zmenou navrhovanej činnosti sa nepredpokladá vznik väčšieho množstva komunálnych a nebezpečných odpadov.

Zdroje hluku a vibrácií

Zmenou činnosti dôjde k miernemu navýšeniu hluku. Novými zdrojmi hluku bude doprava nákladných automobilov dovážajúcich zásypový materiál do lomu (priemerne cca 15 – 25 nákl. aut denne).

Pri likvidácii lomu vznikajú vibrácie lokálne a bodovo, vzhľadom na vzdialenosti lomu od obytnej zóny sa nepredpokladá vplyv na obyvateľov obce.

Zdroje žiarenia

Navrhovaná činnosť nebude primárnym zdrojom rádioaktívneho alebo elektromagnetického žiarenia, ktorého hodnoty by prekračovali platné legislatívne predpisy.

Zdroje tepla a zápachu

Navrhovaná činnosť nebude zdrojom tepla a zápachu.

III.3. Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie.

Likvidácia plánom dotknutej časti bude prebiehať súbežne s ťažobnými prácami v SZ časti ložiska. Plán likvidácie neovplyvní postup ťažobných prác ako aj akýkoľvek spôsob celkovej likvidácie lomu v budúcnosti.

Potenciálne riziko havárie a kontaminácie dotknutej plochy následkom realizácie zmeny posudzovanej činnosti existuje len v súvislosti s možnosťou vzniku neštandardných situácií ako sú uvoľnenie palív a olejov z motorových vozidiel následkom nehôd, zlého technického stavu vozidiel a podobne.

III.4. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

1. **Súhlas na povrchovú úpravu terénu** podľa § 97 ods.1 písm. s) zákona č. 71/2015 o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

2. **Povolenie banskej činnosti – likvidácie lomu** podľa § 18a písm. b) zákona 51/1988 o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe.

III.5. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice.

Realizácia zámeru nebude mať priamy vplyv presahujúci štátne hranice.

III.6. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí.

III.6.1 Horninové prostredie

V prírodnom stave horninové prostredie nie je možné primárne hodnotiť ako znečistené.

Sekundárne znečistenie, resp. poškodenie v širšom území súvisí so znečistením a poškodením pôdneho a vodného prostredia antropogénnymi procesmi (urbánny systém, technická a dopravná infraštruktúra, ťažobné a spracovateľské činnosti).

Reliéf má zachované základné prírodné atribúty (makroformy), ktoré sú v rôznom stupni narušenia antropogénnymi činnosťami vykonávanými na povrchu a pod povrchom.

III.6.2 Pôda

Pôdy v okrese Detva sú podľa monitoringu pôd SR charakterizované ako mierne kontaminované, s koncentráciami rizikových látok na úrovni referenčných hodnôt a bodovo kontaminované.

Územie nepatrí medzi oblasti výrazne kontaminované ťažkými kovmi. Na orných pôdach a v poľnohospodárskych oblastiach možno predpokladať rezíduá pesticídov. Výrazná časť znečistených pôd sú pôdy z poľnohospodárskym využitím. Ako dôsledok chemizácie v poľnohospodárstve došlo k uloženiu niektorých druhov pesticídov a ich rozptýleniu do pôdy.

Pôdy v uvedenom území sú v rizikovej oblasti erózie pôdy vodnou a veternou eróziou. Prejavy plošnej vodnej erózie sa prejavujú na intenzívne hospodársky obrábaných územiach a teda na ornej pôde. V chladnom ročnom období je hlavným faktorom veterná erózia, kedy dochádza k vyfúkavaniu jemnejších častíc pôdy.

Dotknuté územie sa nachádza na nepoľnohospodárskej pôde pôvodne pokrytej lesom. Spôsob dlhodobého využívania územia vytvára predpoklady pre mechanickú degradáciu pôdneho prostredia.

III.6.3 Povrchové a podzemné vody

Kvalita povrchových vôd je ovplyvňovaná jednak bodovými zdrojmi znečisťovania a na druhej strane rozptýlenými zdrojmi znečisťovania povrchových vôd.

Bodové zdroje znečisťovania predstavujú napríklad žumpy, výpuste z poľnohospodárskych fariem, priemyselných areálov, turistických a rekreačných zariadení a pod. Tieto zdroje môžu byť monitorované. Rozptýlené zdroje znečisťovania sa nedajú monitorovať a predstavujú poľnohospodárske aktivity, lesohospodárske činnosti, obyvateľstvo nepripojené na kanalizačný systém a iné.

Na základe aktivít, ktoré sú vykonávané v dotknutom území môžeme predpokladať, že na kvalitu povrchových vôd územia budú mať vplyv najmä neodkanalizované obytné súbory, poľnohospodárske a lesohospodárske aktivity. Kvalitu povrchových vôd širšieho okolia dotknutého územia charakterizujeme pomocou údajov o kvalite povrchových vôd v rieke Slatina.

III.6.4 Ovzdušie

Slovenská republika sa nachádza na juhovýchodnom okraji oblasti s najväčším regionálnym znečistením ovzdušia a kyslosťou zrážkových vôd v Európe. Vývoj regionálneho znečistenia ovzdušia aj chemického zloženia zrážkových vôd zodpovedá vývoju európskych emisií znečisťujúcich látok.

Na znečisťovaní ovzdušia sa v regióne v podstatnej miere podieľajú existujúce stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia a automobilová doprava, ktoré zaťažujú ovzdušie hlavne tuhými znečisťujúcimi látkami (TZL), oxidmi síry (SOx), oxidmi dusíka (NOx) a oxidom uhoľnatým (CO). Najväčším zdrojom znečistenia ovzdušia v okolí kameňolomu je štátna cesta I/50. Za významný zdroj znečistenia možno v súčasnej dobe označiť už aj novovybudovanú rýchlostnú cestu R2 v predmetnom území.

Pri charakterizovaní kvality ovzdušia dotknutého územia sme použili údaje týkajúce sa emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia na území okresu Detva, ktoré sú uvedené v databáze Programu NEIS.

Tabuľka 3 Emisie zo stacionárnych zdrojov v r. 2016 – 2017 – okres Detva (databáza NEIS, 2018)

Znečisťujúca látka	Množstvo znečisťujúcich látok (t) za rok	
	2016	2017
Tuhé znečisťujúce látky (TZL)	26,17	24,10
Oxidy dusíka (NOx) – oxid dusnatý a oxid dusičitý	83,92	86,97
Oxid uhoľnatý (CO)	70,46	67,90
Organické látky vo forme plynov a pár vyjadrené ako celkový organický uhlík (TOC)	19,91	19,80
Oxid siričitý	0,58	0,48

Medzi 10 najväčších znečisťovateľov v rámci Banskobystrického samosprávneho kraja boli z okolia dotknutého územia v minulosti zaradené spoločnosti Zvolenská teplárenská, a.s. Zvolen (TZL, SO_2, NOx, CO), PPS Group a.s., Detva (TZL) a Hriňovské tepelné hospodárstvo, spol. s r.o., Hriňová (SO_2).

Okres Detva nebol zaradený do oblasti riadenia kvality ovzdušia.

III. 6.5 Fauna a flóra

Z hľadiska výskytu fauny a flóry dotknuté územie v súčasnosti predstavuje dva typy území:

- ťažobný priestor – časť DP, kde prebiehala ťažba v minulosti a kde prebieha súčasná ťažba,
- neproduktívna plocha DP, kde nebude prebiehať žiadna banská činnosť a kontaktná plocha mimo DP.

Flóra

Ťažobný priestor predstavuje ťaženú a intenzívne využívanú časť dobývacieho priestoru, kde sa vyskytujú len ojedinele malé ostrovčeky drevín. Ide prevažne o plochy bez pôdneho krytu, takmer bez vegetácie a lomové cesty. Rastliny priamo v mieste vykonávania banskej činnosti trpia nedostatkom organických živín a vlahy.

Ostatné pozemky v DP, ktoré nebudú využité pri dobývaní (pozemky v južnej časti a v SZ cípe DP) predstavujú lesné pozemky so stromovou vegetáciou a lúky. V juhozápadnom cípe DP preteká potok Slatina a taktiež tu prechádza cesta 3. triedy. V bezprostrednom okolí lomu – za hranicami DP najmä zo severnej, východnej a juhovýchodnej strany sa nachádza pomerne hustý lesný porast. Prevláda bukovo-hrabový les s prevahou hrabu.

Fauna

Fauna širšieho územia je viazaná najmä na lesné a poľné biotopy a na biotopy ľudských sídiel. Vzhľadom na konfiguráciu terénu, v kontexte s lokálnymi podmienkami, s výraznou prevahou lesnej, lúčnolesnej a oráčinovo-lúčno-lesnej poľnohospodárskej krajiny so sústredenými sídlami, a v severnom okolí s horskou a vrchovinovou krajinou zmiešaných lesov so sporadickým osídlením, je súčasná fauna, čo sa týka diverzity, relatívne bohatá a pestrá. Priamo na mieste banskej činnosti je však pestrosť limitovaná. V území sa uplatňujú druhy od nížinných až po horské.

V širšom území sú zoocenózy hydrických biotopov tečúcich vôd, lúčnych biotopov a poľnohospodárskej pôdy, ruderálne spoločenstvá, nelesnej stromovej a krovinnej vegetácie, lesných ekosystémov a ľudských sídiel. Faunu reprezentuje niekoľko druhov vtákov, napr. škovránok poľný, jarabica poľná, prepelica poľná, bažant poľovný, myšiak lesný, sokol myšiar, vrana túlavá, krkavec veľký, škorec lesklý, kavka tmavá. Z cicavcov sú to predovšetkým drobné hlodavce, napr. hraboš poľný, zajac poľný, z vyšších cicavcov diviak lesný, jeleň lesný, srnec lesný, lasica myšožravá, líška hrdzavá, z obojživelníkov ropucha obyčajná, ropucha zelená, rosnička zelená, skokan hnedý, mlok obyčajný, užovka obyčajná a rôzne druhy hmyzu.

III.6.6 Zdravotný stav obyvateľstva

Zdravotný stav obyvateľstva je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov ako ekonomická a sociálna situácia, výživové návyky, životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti, ako aj životné prostredie. Dlhodobé a pretrvávajúce intenzívne využívanie prírodných zdrojov, znečisťovanie základných zložiek životného prostredia spôsobuje vnášanie cudzorodých látok do prostredia a do potravinového reťazca. Zásah do štruktúry krajiny, hromadenie komunálnych, poľnohospodárskych a priemyselných odpadov, podmieňujú celkovo zhoršený stav prostredia vrátane vplyvov na zdravotný stav a priemerný vek ľudskej populácie.

Stredná dĺžka života pri narodení, tzv. nádej na dožitie, je základným ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov. Predstavuje priemerný počet rokov života novorodenca, ktorý môže dosiahnuť pri rešpektovaní špecifickej úmrtnosti v danom období. Slovenská republika zaznamenáva trvalý nárast strednej dĺžky života. V európskom porovnaní sa Slovensko radí medzi priemerné krajiny. V okrese Detva bola v roku 2013 stredná dĺžka života u mužov 70,96 rokov a u žien 79,40 rokov.

K základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva, odrážajúcich ekonomické, kultúrne, životné a pracovné podmienky, patrí úmrtnosť – mortalita. V úmrtnosti podľa príčin smrti, podobne ako v celej republike, tak aj v okrese Detva dominuje úmrtnosť na ochorenie obehovej sústavy, predovšetkým ischemické choroby srdca a nádorové ochorenia. V poslednom období je zaznamenaný nárast alergických ochorení.

IV. VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA VRÁTANE KUMULATÍVNYCH A SYNERGICKÝCH

IV.1. Vplyvy na prírodné prostredie

IV.1.1 Vplyv na horninové prostredie

Z hľadiska posúdenia vplyvu zmeny navrhovanej činnosti na horninové prostredie je možné konštatovať, že plánovanou likvidáciou časti lomu dôjde k zmene jestvujúceho stavu. Vplyv na horninové prostredie je priamym pozitívnym vplyvom navrhovanej činnosti, pretože dochádza k zastaveniu zásahu do horninového prostredia postupným zaplnením vydobytého priestoru lomu vhodným materiálom a úpravou finálneho tvaru reliéfu terénu vo vymedzenom území (nedochádza k ťažbe horniny).

IV.1.2 Vplyv na pôdu

Navrhovaná činnosť nebude mať požiadavky na záber poľnohospodárskeho alebo lesného pôdneho fondu mimo súčasného dobývacieho priestoru.

Pri ťažbe v predmetnom priestore – t.j. výhradného ložiska stavebného kameňa (andezitu) v dobývacom priestore Vígľaš došlo k odstráneniu pôdy. Časť plochy lomu bude uskutočnením likvidáciou časti lomu zavezená násypovými materiálmi za účelom dosiahnutia prijateľného charakteru morfológie územia. Dôjde tak k vráteniu pôdy na pôvodný účel, čo hodnotíme ako pozitívny vplyv.

Možný negatívny vplyv na pôdne pomery je v kategórií rizík činnosti, napríklad v prípade havarijného úniku ropných látok za spolupôsobenia zrážkových vôd.

IV.1.3 Vplyv na klimatické pomery

V súvislosti so zmenou navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú priame vplyvy na klimatické pomery dotknutého územia, nedôjde ani k zmene miestnej klímy.

IV.1.4 Vplyv na povrchové a podzemné vody

Vplyv na podzemné vody

Vplyv navrhovanej činnosti na podzemné vody je zanedbateľný. Vzhľadom na geologicko-tektonické a hydrologické charakteristiky lokality a dotknutého územia, nepredpokladáme definovateľný vplyv na množstvo a kvalitu podzemných vôd, režim alebo zmeny prúdenia podzemných vôd. Na základe toho môžeme predpokladať, že nedôjde k negatívnemu ovplyvneniu podzemných vôd. Počas doterajšieho vykonávania ťažobných prác nedošlo v priestore ťažobne k výveru podzemných vôd.

Potenciálne riziko kontaminácie podzemných vôd v dôsledku realizácie navrhovanej činnosti existuje v súvislosti s možnosťou vzniku neštandardných situácií, ako sú uvoľnenie palív a olejov z motorových vozidiel následkom nehôd, zlého technického stavu vozidiel a pod.

Vplyv na povrchové vody

Ložiskovým telesom nepretekajú žiadne povrchové toky. Plánovaná časť ložiska na likvidáciu sa nachádza nad erozívnou bázou miestnej riečnej siete. Zrážkové vody sú vďaka priaznivým spádovým pomerom odvádzané samospádom do povrchových recipientov.

Vplyv navrhovanej činnosti na povrchové vody je minimálny.

IV.1.5 Vplyv na ovzdušie

V letných mesiacoch v období dlhšie sucha sa bude podieľať na znečistení ovzdušia zvýšená prašnosť, ktorá je však len dočasným vplyvom s lokálnym pôsobením, intenzitu ktorej je možné eliminovať kropením. Vplyvy plynných emisií a TZL budú malo významné, nepravidelné a lokálneho charakteru.

IV.1.6 Vplyv na faunu a flóru

Dotknuté územie je lomom, bez vegetačného krytu. Priamo v dotknutom území sa nenachádza takmer žiadna flóra. Samotné územie kameňolomu s intenzívnou ťažobnou činnosťou je bezvýznamné aj z hľadiska výskytu fauny. Priestor lomu sa vyznačuje minimálnym zastúpením fauny v území. Živočíšstvo je vyrušované ťažobnou činnosťou a uprednostňuje biotopy nelesnej vegetácie, trávnatých porastov a lesov situované v okolí dotknutého územia.

V dotknutom území sa nenachádzajú chránené stromy, chránené, vzácne a ohrozené druhy rastlín a živočíchov. Na území platí 1. stupeň ochrany prírody. Lom nezasahuje do chránených území.

Priame vplyvy zmeny navrhovanej činnosti na existujúcu biotu je možné hodnotiť len vzhľadom na okolitú faunu a flóru. Vplyv zmeny navrhovanej činnosti na okolitú flóru bude spôsobovať prašnosť a medzi vplyvy s výraznejším dopadom na okolitú faunu možno zaradiť hluk a prašnosť. Ide o vplyvy, ktoré budú vyvolané pohybom mechanizmov a technologickými zariadeniami. Tieto vplyvy možno hodnotiť ako lokálne a málo významné.

Násyp po likvidácii časti lomu bude predstavovať novú ľudskou činnosťou vytvorenú plochu, na ktorej môže dochádzať k šíreniu nepôvodných a inváznych rastlinných druhov a to aj napriek použitiu krycej vrstvy z vlastného materiálu ložiska. Takémuto vývoju je potrebné zabrániť a ohniská nepôvodných druhov (agát biely, netýkavka, pajaseň žliazkatý, krídlatka a podobne – pozri inváz ne druhy rastlín na http://www.sopsr.sk/publikacie/invazne/) likvidovať. Platí zásada, že pôdny substrát rozprestretý na novom stanovišti nie je možné ponechať bez následnej kontroly a manažmentu, lebo takéto plochy prednostne atakujú inváz ne druhy.

Je reálny predpoklad, že po ukončení ťažobných prác, celkovej likvidácii a rekultivácií lomu sa pri dodržaní zásad environmentálneho manažmentu v dotknutom území čiastočne obnovia pôvodné funkcie ekosystémov.

IV.2. Vplyvy na obyvateľstvo a jeho zdravie

IV.2.1 Vplyvy na kvalitu života obyvateľstva, pracovné príležitosti a ekonomické ukazovatele

Za potenciálne negatívne vplyvy na kvalitu života domáceho obyvateľstva možno predpokladať najmä:

- dopravné zaťaženie a s tým súvisiace:
- nárast hluku,
- nárast imisií TZL

Negatívne vplyvy z dopravy na obyvateľstvo sú identifikované aj v súčasnosti pri prevádzke kameňolomu v rámci súčasnej ťažby. V súvislosti s likvidáciou časti lomu dôjde k ich miernemu nárastu, no nepredpokladáme, že budú výrazné a že dôjde k prekročeniu limitných hodnôt podľa platných právnych noriem.

Najvýraznejšie vplyvy likvidácie časti lomu budú znášať predovšetkým zamestnanci lomu. Pri všetkých prácach budú dodržiavané banské a súvisiace predpisy, hlavne prevádzková dokumentácia týkajúca sa najmä dopravy a ukladania hmôt. Zamestnanci budú používať ochranné pracovné prostriedky na zníženie negatívnych vplyvov.

Sociálno-ekonomická úroveň predstavuje prínos v oblasti vytvárania a udržania pracovných miest – tak priamych pracovných miest v samotnej prevádzke lomu, ako aj udržiavanie sekundárnej zamestnanosti zastúpenej dodávkami služieb pre likvidáciu lomu – najmä v dopravných službách a servisných službách.

Prínosom pre okolité obyvateľstvo je aj zahladenie stôp po banskej činnosti z minulosti a vznik nového územia po rekultivácii. Likvidácia časti lomu je prvým krokom k celkovej rekultivácii územia. Po ukončení ťažby v celom DP bude lom rekultivovaný. To v určitom rozsahu zahladí, resp. zmierni stopy po vykonávanej činnosti. Rekultivácia územia je príležitosťou, aby rekultivované územie získalo nové kvality, napr. na rekreáciu a oddych, ako špecifická rekreačná zóna.

IV.2.2 Vplyvy na zdravie obyvateľstva

Dotknuté územie a jeho bližšie okolie nie je v súčasnosti obývané. Približne 800 m od lomu začína osídlenie – obec Vígľaš, časť Pstruša a Dolinky.

Počas likvidačnej a rekultivačnej činnosti sa nepredpokladajú negatívne dopady na zdravotný stav obyvateľstva. Naopak, po ukončení likvidácie časti lomu je možné očakávať zlepšenie kvality najmä zníženie hlučnosti a prašnosti vytvorením ekologickej bariéry.

IV.3. Vplyvy na služby, rekreáciu a cestovný ruch

Zmena navrhovanej činnosti výrazne neovplyvní služby v regióne.

IV.4. Vplyvy na krajinnú štruktúru a scenériu

Súčasná scenéria dotknutého územia je výrazne poznačená doterajšou ťažbou. Existujúci kameňolom Vígľaš – Podrohy je v súčasnosti viditeľný z diaľky a predstavuje pohľadovo výrazný prvok, ktorý kontrastuje s okolitým prostredím.

Po ukončení likvidácie časti lomu dôjde k čiastočnej zmene scenérie krajiny. Realizácia zmeny činnosti bude prvým krokom k revitalizácii územia a k zahľadeniu stôp bo banskej činnosti. Vplyv hodnotíme ako pozitívny.

IV.5.Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme

Likvidáciou časti lomu dôjde k zániku časti ťažobnej plochy v existujúcom kameňolome. Jej využitie v budúcnosti však nie je známe, keďže dotknuté pozemky sú vedené v katastri nehnuteľností ako ostatná plocha. Vzhľadom na prítomnosť lesných pozemkov v okolí ale predpokladáme, že po kompletnom ukončení ťažby v lome a realizácií likvidačných a rekultivačných prác v jeho ostatných častiach bude územie lomu tvoriť súčasť okolitého hospodárskeho lesa.

Zmena navrhovanej činnosti nebude mať vplyv na urbánny komplex.

IV.6. Vplyvy na zmenu plochy, architektúry a kvality obytného prostredia

Vzhľadom na vzdialenosť realizácie zmeny navrhovanej činnosti od obytného prostredia sa nepredpokladajú vplyvy na plochu, architektúru ani kvalitu obytného prostredia.

IV.7. Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma a na územia NATURA 2000

Zmena navrhovanej činnosti nebude mať vplyv na žiadne chránené územia a ani ich ochranné pásma. Lokalita pre plán likvidácie nie je súčasťou ani nezasahuje do ochranného pásma zdrojov vody.

Dotknuté územie je situované mimo lokalít, na ktoré sa vzťahuje ochrana v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a je zónou v 1. stupni. Vzhľadom na vzdialenosť lokality od vyhlásených a navrhovaných chránených území prírody, nepredpokladáme ani nepriame vplyvy na chránené územia.

Zmena navrhovanej činnosti a jej bezprostredné okolie nezasahuje do žiadneho z územia Európskej sústavy chránených území (NATURA 2000).

IV.8. Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Kameňolom Podrohy sa nachádza v blízkosti regionálneho biocentra Rohy a regionálneho biokoridoru Slatina. V súvislosti so zmenou navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú žiadne vplyvy na tieto prvky územného systému ekologickej stability.

IV.9.Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

V súvislosti so zmenou navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú vplyvy na kultúrne a historické pamiatky.

IV.10.Vplyv na archeologické náleziská

V súvislosti so zmenou navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú vplyvy na archeologické náleziská.

IV.11.Vplyv na paleontologické náleziská náleziská a významné geologické lokality

V súvislosti so zmenou navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality.

IV.12.Vplyv na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy

V súvislosti so zmenou navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy.

IV.13.Iné očakávané vplyvy

Nepredpokladáme iné vplyvy zmeny činnosti.

V. VŠEOBECNE ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

Údaje o navrhovateľovi

GEOtrans-LOMY, s.r.o., Priemyselná 6, Bratislava 821 09

Úvod a údaje o zmene navrhovanej činnosti

Názov zmeny navrhovanej činnosti:

Likvidácia časti lomu výhradného ložiska stavebného kameňa – andezitu v dobývacom priestore Vígľaš

Pôvodnou navrhovanou činnosťou bola činnosť:

Rozšírenie objemu stavebného kameňa andezitu na ložisku Vígľaš – Podrohy.

V roku 2014 bola posudzovaná činnosť pod názvom „*Rozšírenie objemu stavebného kameňa andezitu na ložisku Vígľaš – Podrohy.“* Navrhovateľom bola spoločnosť GEOtrans-LOMY, s.r.o., Sása 331, 96262, spracovateľom environmentálnej dokumentácie bola spoločnosť ENVIGEO a.s. V rámci hodnotenia nebola posudzovaná len samotná ťažba, ale aj likvidácia a rekultivácia lomu.

V roku 2018 došlo k trvalému zastaveniu ťažobných prác v časti ložiska, v ktorej boli ťažiteľné zásoby vyťažené. Ťažobná organizácia má v tomto prípade podľa *§ 10 ods. 5 zákona SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe* povinnosť zahladiť stopy po predchádzajúcej ťažbe.

Spoločnosť GEOtrans-LOMY, s.r.o. pristúpila realizácii likvidácie časti lomu a predložila „*Plán likvidácie časti lomu výhradného ložiska stavebného kameňa – andezitu v dobývacom priestore Vígľaš*.

Podľa plánu likvidácie budú likvidačné práce pozostávať v zaplnení vydobitého priestoru zásypovým materiálom za účelom dosiahnutia prijateľného charakteru morfológie územia. Takýto spôsob likvidácie lomu je de facto možné považovať za technickú rekultiváciu..

Predpokladaný termín začatia realizácie likvidácie časti lomu je rok 2019. Predpokladaným termínom ukončenia likvidácie časti lomu je rok 2028.

Oproti pôvodnému riešeniu v rámci navrhovanej činnosti došlo k nasledovným zmenám:

Zmena č. 1.

V Záverečnom stanovisku MŽP SR č. 5919/2014-3.4/jm pre posudzovanú činnosť „Rozšírenie objemu stavebného kameňa andezitu na ložisku Vígľaš – Podrohy“ sa **v súvislosti s rizikom šírenia inváznych a expanzívnych druhov flóry** konštatuje:

„*Do lomu by nemali byť dovážané a ukladané žiadne cudzorodé látky (odpad akéhokoľvek druhu, výkopová zemina, kamenivo, kaly)...“*

Tejto podmienke však nie je možné vyhovieť úplne. Podľa plánu likvidácie časti ložiska pri likvidačných prácach predmetnej časti ložiska bude potrebné do vydobytých priestorov lomu nasypať približne 451 tis m^3 materiálu. Vzhľadom k takémuto veľkému objemu potrebného materiálu nie je na likvidáciu časti lomu možné použiť len „vlastný“ materiál ložiska.

Keďže materiál z vlastnej ťažby ložiska nepokryje potreby zásypového materiálu pri likvidačných prácach, bude potrebné získať materiál na vyplnenie vydobitých priestorov najmä z výkopových zemín z plošných a líniových stavieb od cudzích organizácií, ktoré takýto materiál (odpad) pri stavebnej činnosti produkujú.

Likvidácia časti lomu sa teda navrhuje kombináciou dvoch spôsobov – zaplnením vydobytých priestorov dovezeným inertným odpadom s dospypaním miestneho materiálu z vnútornej skrývky ložiska, pričom rozhodujúcu časť navážky má tvoriť inertný odpad.

Prvým krokom bude navezenie inertných odpadov v zmysle § 97 zákona č. 79/2015 ods. 1 písm. s o odpadoch (využívanie na odpadu na povrchovú úpravu terénu). Navezený inertný odpad bude na jednotlivých výsypkových stupňoch **prekrytý materiálom z vnútornej skrývky ložiska o hrúbke do 1 m**, čím sa zabezpečí vytvorenie dostatočne hrubej povrchovej vrstvy z vlastného „necudzorodého“ materiálu ložiska.

Zmena č. 2.

Plán likvidácie je vypracovaný aj pre malú časť pozemku s parcelným číslom KN-C 1658/4. Tento pozemok nebol posúdený pre umiestnenie ťažby v rámci vykonaného posudzovania navrhovanej činnosti v roku 2014. Ide o pozemok, na ktorom prebiehala ťažba v minulosti, ešte pred rokom 2014 a nebol predmetom ťažby podľa navrhovanej činnosti. Keďže táto časť ložiska priestorovo nadväzuje na miesto likvidačných prác na parcelách č. KN-C 1658/1 a 1658/7 navrhuje sa zahladiť stopy banskej činnosti v obidvoch častiach spoločne.

Umiestnenie navrhovanej činnosti

Dotknuté územie sa nachádza na juhozápadnom svahu kopca Rohy, v katastrálnom území obce Vígľaš, v západnej časti okresu Detva. Vzdialenosť od najbližšieho zastavaného územia obce Vígľaš – časť Pstruša je približne 800 m vzdušnou čiarou. Prístup k dotknutému územiu je odbočením z cesty I/16 v smere Zvolen – Lučenec vľavo, približne 1 km za miestnou časťou Pstruša, na cestu III/2693 z Pstruše na Holcov Majer. V blízkosti územia asi 500 m prechádza železničná trať č. 160 Zvolen – Košice a rýchlostná cesta R2 úsek Zvolenská Slatina – Kriváň.

Navrhovaná činnosť sa dotýka pozemkov s parcelnými číslami:

- KN – C 1658/1, ostatná plocha o výmere 5,03 ha, vlastníkom je VÁHOSTAV – SK, a.s., materská spoločnosť navrhovateľa GEOtrans-LOMY, s.r.o
- KN – C 1658/7, ostatná plocha o výmere 2,90 ha, vlastníkom sú Lesy SR, nájomca GEOtrans-LOMY, s.r.o
- KN – C 1658/4, ostatná plocha o výmere 0,88 ha, vlastníkom sú Lesy SR.

Navrhovaná činnosť sa bude vykonávať na ploche o celkovej výmere **približne 2 ha**, situovanej na častiach pozemkov, kde došlo v uplynulých rokoch k vydobytiu dobývateľných zásob nerastu.

Opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy

Postup prác – technická rekultivácia

Pri likvidácii časti ložiska sa bude postupovať podľa **Plánu likvidácie časti lomu výhradného ložiska stavebného kameňa – andezitu v dobývacom priestore Vígľaš na roky 2019 – 2028**, vypracovaného podľa vyhlášky SBÚ č. 89/1988 Zb. o racionálnom využívaní výhradných ložísk, o povoľovaní a ohlasovaní banskej činnosti a ohlasovaní činnosti vykonávanej banským spôsobom v znení vyhlášky SBÚ č.16/1992 Zb (Orbán, J., 2018).

Z dlhodobého pohľadu likvidácia časti lomu v DP Vígľaš v rozsahu tohto plánu likvidácie lomu predstavuje len začiatok prác súvisiacich so zahladzovaním následkov po dobývaní ložiska a týka sa teraz len malej plochy lomu cca 2 ha, situovanej na častiach pozemkov, kde došlo v uplynulých rokoch k vydobytiu dobývateľných zásob nerastu. Likvidácia časti lomu bude prebiehať súbežne s ťažbou v SZ časti ložiska a to zakladaním vydobytého priestoru zásypovým materiálom postupne od dna lomu t. j. úrovne 385 m n. m. až po úroveň 460 m n. Smer postupu zavážania lomu je zrejmý zo základnej banskej mapy uvedenej v Pláne likvidácie (príloha č. 3 tohoto Oznámenia o zmene).

Takýto spôsob zavážania neovplyvní postup ťažobných prác v aktívnej časti ložiska, ani spôsob celkovej likvidácie lomu v budúcnosti.

Pri likvidačných prácach v teraz plánovanom rozsahu, ktorých výsledkom bude vznik násypu s objemom cca 451 tis. m^3 budú použité:

- inertné odpady podľa nasledujúceho zoznamu:

Pri likvidácii vyťaženého priestoru budú použité tieto inertné odpady kategórie ostatné, ktoré sú zatriedené podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov:

Tabuľka 4 Zoznam odpadov, ktoré budú použité ako zásypový materiál

Druh odpadu	Názov skupiny, podskupiny, druhu a poddruhu odpadu	Kategória odpadu
01 04 08	odpadový štrk a drvené horniny iné ako uvedené v 01 04 07	O
01 04 09	odpadový piesok a íly	O
17 01 03	škridly a obkladový materiál a keramika	O
17 01 07	zmesi betónu, tehál, škridiel, obkladového materiálu a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06	O
17 05 04	zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03	O
17 05 06	výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05	O

- hmoty pochádzajúce z vnútornej skrývky ložiska v podobe tufov, tufobrekcií, hlín a zahlineného kameniva, získavané buď z úpravy vydobytého nerastu drvením a triedením, alebo samostatným odťažením hlinených polôh alebo nadmerne zahlineného nerastu v dobývanom reze, ktorého odhlinenie vo výrobnom procese úpravy vydobytého nerastu by bolo neracionálne. Materiál z vnútornej skrývky ložiska

bude využitý na dosýpanie resp. prekrytie uložených inertných odpadov jednotlivých výsypkových stupňov o hrúbke cca do 1m.

Použitie inertného odpadu pri povrchovej úprave terénu, ktorou je likvidácia lomov je umožnené platnou legislatívou (zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch, vyhláška MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch), s nasledujúcimi podmienkami:

- Odpady musia spĺňať požiadavku inertnosti:

  Inertný odpad je odpad, pri ktorom nedochádza k žiadnym významným fyzikálnym, chemickým alebo biologickým premenám. Inertný odpad sa nerozpúšťa, nehorí ani inak fyzicky alebo chemicky nereaguje, nepodlieha biologickému rozkladu ani škodlivo neovplyvňuje iné látky, s ktorými prichádza do styku tak, aby mohlo dôjsť k znečisteniu životného prostredia alebo k poškodeniu zdravia ľudí. Celková vylúhovateľnosť a znečistenie obsiahnuté v odpade a ekotoxicita výluhu musia byť zanedbateľné a nesmú ohrozovať kvalitu povrchových alebo podzemných vôd. Limitné hodnoty látok nesmú prekročiť hodnoty ukazovateľov pre triedu vylúhovateľnosti I podľa prílohy č. 1 k vyhláške č. 372/2015 Z. z (KRITÉRIÁ NA PRIJÍMANIE ODPADOV NA SKLÁDKY ODPADOV).

- Tiež sa nesmie jednať o odpady, ktoré je možné vzhľadom na ich pôvod a zloženie zhodnotiť recyklovaním alebo prípravou na opätovné použitie.

- Ak pri preberaní odpadu vznikne na základe poznatkov o jeho pôvode alebo jeho vizuálnej kontroly pochybnosť o tom, či ide o inertný odpad, vykoná sa pred použitím odpadu na povrchovú úpravu terénu jeho testovanie s cieľom overiť, či tento odpad spĺňa limitné hodnoty ustanovené v bode 2.1.2. prílohy k rozhodnutiu Rady č. 2003/33/ES. Takýto odpad sa na povrchovú úpravu terénu môže použiť až na základe výsledkov testovania, ktoré preukážu, že ide o inertný odpad.

- Inertné odpady, ktoré sa majú využiť na povrchovú úpravu terénu, musia spĺňať požiadavky účelu, na ktorý majú byť využité. Na povrchovú úpravu terénu sa pre právnickú osobu a fyzickú osobu – podnikateľa môžu použiť najmä odpady s katalógovými číslami 01 04 08 odpadový štrk a drvené horniny iné ako uvedené v 01 04 07, 01 04 09 odpadový piesok a íly, 02 04 01 zemina z čistenia a prania repy, 17 01 03 škridly a obkladový materiál a keramika, 17 01 07 zmesi betónu, tehál, škridiel, obkladového materiálu a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06, 17 05 04 zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03, 17 05 06 výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05.

- Pri povrchovej úprave terénu, ktorou je likvidácia, sanácia alebo rekultivácia banských diel a lomov, sa môže použiť výlučne inertný odpad, ktorý je vhodným spôsobom upravený na tento účel a spôsob jeho využitia musí zabezpečiť stabilitu takto uloženého inertného odpadu najmä s ohľadom na zabránenie zosuvov.

Pri likvidácii lomu v teraz plánovanom rozsahu sa p1ánujú hmoty trvale ukladať nasledovným postupom prác:

a) Dovoz nákladnými motorovými vozidlami po existujúcej dopravnej ceste v lome, ktorej trasa vychádza z miesta vstupu (výstupu) do (z) lomu z cesty č. III/2693 (staré označenie

III/050097) a vedie cez mostovú váhu do siete dopravných ciest v lome sprístupňujúcich jednotlivé pracovné plošiny rezov.

Inertný odpad sa bude dovážať z iných lokalít nákladnými autami po komunikácii ústiacej do lomu a v priestoroch lomu po cestách určených dopravným poriadkom organizácie. Vnútorná skrývka ložiska bude prevážaná iba po cestách v lome. Prístupová komunikácia do lomu je znázornená v základnej banskej mape uvedenej v pláne likvidácie časti ložiska (príloha č. 3 tohoto Oznámenia o zmene).

b) Vyklápanie materiálu z korby nákladného motorového vozidla (kypovanie) na miesto likvidačných prác určené zamestnancom, ktorý bude kontrolovať dovezené hmoty a riadiť kypovanie.

Zavážaný materiál sa buldozérom upraví na rovnú plochu – vrstvu o hrúbke cca 2 m tak, aby dochádzalo k čo možno najväčšiemu zhutňovaniu ukladaných hmôt. Takto sa vytvorí niekoľko vrstiev nad sebou až po úplné založenie vydobitého priestoru s dodržaním parametrov generálneho svahu skrývky. Akýmto spôsobom budú postupom času zakryté časti pôvodných ťažobných rezov a lom sa upraví do bezpečného stavu a čo možno najmenej rušivého vzhľadu.

Biologická rekultivácia

Hodnotený plán likvidácie časti lomu ponúka len základné informácie k optimálnemu ozeleneniu konečného reliéfu terénu. Likvidácia predmetnej časti lomu je navrhovaná v tej časti ložiska, ktorá sa nachádza na pozemkoch definovaných ako „ostatná plocha.“ Keďže nejde o poľnohospodársku pôdu a ani o lesné pozemky, ťažobná organizácia v tejto časti ložiska nie je povinná vykonať biologickú rekultiváciu pozemkov. Posudzovaný plán likvidácie časti ložiska preto túto otázku detailnejšie nerieši. S biologickou rekultiváciou predmetných pozemkov sa však počíta v budúcnosti. V pláne likvidácie sa ráta s možnosťou kontinuálneho napojenia „ostatných plôch“ na budúce rekultivačné práce v susednej dobývanej SZ časti ložiska, ktoré sú situované na lesných pozemkoch, sú dočasne vyňaté z plnenia funkcie lesa a na ktoré sa vzťahuje povinnosť vykonať biologickú rekultiváciu.

Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

1. **Súhlas na povrchovú úpravu terénu** podľa § 97 ods.1 písm. s) zákona č. 71/2015 o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

2. **Povolenie banskej činnosti – likvidácie lomu** podľa § 18a písm. b) zákona 51/1988 o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe.

Vplyvy zmeny navrhovanej činnosti

Z hľadiska posúdenia vplyvu zmeny navrhovanej činnosti na horninové prostredie je možné konštatovať, že plánovanou likvidáciou časti lomu dôjde k zmene jestvujúceho stavu. Vplyv na horninové prostredie je priamym pozitívnym vplyvom navrhovanej činnosti, pretože dochádza k zastaveniu zásahu do horninového prostredia postupným zaplnením vydobytého priestoru lomu vhodným materiálom a úpravou finálneho tvaru reliéfu terénu vo vymedzenom území (nedochádza k ťažbe horniny).

Navrhovaná činnosť nebude mať požiadavky na záber poľnohospodárskeho alebo lesného pôdneho fondu mimo súčasného dobývacieho priestoru.

Pri ťažbe v predmetnom priestore – t.j. výhradného ložiska stavebného kameňa (andezitu) v dobývacom priestore Vígľaš došlo k odstráneniu pôdy. Časť plochy lomu bude uskutočnením likvidáciou časti lomu zavezená násypovými materiálmi za účelom dosiahnutia prijateľného charakteru morfológie územia. Dôjde tak k vráteniu pôdy na pôvodný účel, čo hodnotíme ako pozitívny vplyv.

V súvislosti so zmenou navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú priame vplyvy na klimatické pomery dotknutého územia, nedôjde ani k zmene miestnej klímy.

Vplyv navrhovanej činnosti na podzemné vody je zanedbateľný. Vzhľadom na geologicko-tektonické a hydrologické charakteristiky lokality a dotknutého územia, nepredpokladáme definovateľný vplyv na množstvo a kvalitu podzemných vôd, režim alebo zmeny prúdenia podzemných vôd. Na základe toho môžeme predpokladať, že nedôjde k negatívnemu ovplyvneniu podzemných vôd. Počas doterajšieho vykonávania ťažobných prác nedošlo v priestore ťažobne k výveru podzemných vôd.

Ložiskovým telesom nepretekajú žiadne povrchové toky. Plánovaná časť ložiska na likvidáciu sa nachádza nad erozívnou bázou miestnej riečnej siete. Zrážkové vody sú vďaka priaznivým spádovým pomerom odvádzané samospádom do povrchových recipientov.

Vplyv navrhovanej činnosti na povrchové vody je minimálny.

V letných mesiacoch v období dlhšie sucha sa bude podieľať na znečistení ovzdušia zvýšená prašnosť, ktorá je však len dočasným vplyvom s lokálnym pôsobením, intenzitu ktorej je možné eliminovať kropením. Vplyvy plynných emisií a TZL budú malo významné, nepravidelné a lokálneho charakteru.

Dotknuté územie je lomom, bez vegetačného krytu. Priamo v dotknutom území sa nenachádza takmer žiadna flóra. Samotné územie kameňolomu s intenzívnou ťažobnou činnosťou je bezvýznamné aj z hľadiska výskytu fauny. Priestor lomu sa vyznačuje minimálnym zastúpením fauny v území. Živočíšstvo je vyrušované ťažobnou činnosťou a uprednostňuje biotopy nelesnej vegetácie, trávnatých porastov a lesov situované v okolí dotknutého územia.

V dotknutom území sa nenachádzajú chránené stromy, chránené, vzácne a ohrozené druhy rastlín a živočíchov. Na území platí 1. stupeň ochrany prírody. Lom nezasahuje do chránených území.

Priame vplyvy zmeny navrhovanej činnosti na existujúcu biotu je možné hodnotiť len vzhľadom na okolitú faunu a flóru. Vplyv zmeny navrhovanej činnosti na okolitú flóru bude spôsobovať prašnosť a medzi vplyvy s výraznejším dopadom na okolitú faunu možno zaradiť hluk a prašnosť. Ide o vplyvy, ktoré budú vyvolané pohybom mechanizmov a technologickými zariadeniami. Tieto vplyvy možno hodnotiť ako lokálne a málo významné.

Násyp po likvidácii časti lomu bude predstavovať novú ľudskou činnosťou vytvorenú plochu, na ktorej môže dochádzať k šíreniu nepôvodných a inváznych rastlinných druhov a to aj napriek použitiu krycej vrstvy z vlastného materiálu ložiska. Takémuto vývoju je potrebné zabrániť a ohniská nepôvodných druhov (agát biely, netýkavka, pajaseň žliazkatý, krídlatka a podobne – pozri invázne druhy rastlín na http://www.sopsr.sk/publikacie/invazne/) likvidovať. Platí zásada, že pôdny substrát rozprestretý na novom stanovišti nie je možné ponechať bez následnej kontroly a manažmentu, lebo takéto plochy prednostne atakujú invázne druhy. Je reálny predpoklad, že po ukončení ťažobných prác, celkovej likvidácii

a rekultivácií lomu sa pri dodržaní zásad environmentálneho manažmentu v dotknutom území čiastočne obnovia pôvodné funkcie ekosystémov.

Za potenciálne negatívne vplyvy na kvalitu života domáceho obyvateľstva možno predpokladať najmä:

- dopravné zaťaženie a s tým súvisiace:
  - nárast hluku,
  - nárast imisií TZL

Negatívne vplyvy z dopravy na obyvateľstvo sú identifikované aj v súčasnosti pri prevádzke kameňolomu v rámci súčasnej ťažby. V súvislosti s likvidáciou časti lomu dôjde k ich miernemu nárastu, no nepredpokladáme, že budú výrazné a že dôjde k prekročeniu limitných hodnôt podľa platných právnych noriem.

Najvýraznejšie vplyvy likvidácie časti lomu budú znášať predovšetkým zamestnanci lomu. Pri všetkých prácach budú dodržiavané banské a súvisiace predpisy, hlavne prevádzková dokumentácia týkajúca sa najmä dopravy a ukladania hmôt. Zamestnanci budú používať ochranné pracovné prostriedky na zníženie negatívnych vplyvov.

Sociálno-ekonomická úroveň predstavuje prínos v oblasti vytvárania a udržania pracovných miest – tak priamych pracovných miest v samotnej prevádzke lomu, ako aj udržiavanie sekundárnej zamestnanosti zastúpenej dodávkami služieb pre likvidáciu lomu – najmä v dopravných službách a servisných službách.

Prínosom pre okolité obyvateľstvo je aj zahladenie stôp po banskej činnosti z minulosti a vznik nového územia po rekultivácii. Likvidácia časti lomu je prvým krokom k celkovej rekultivácii územia. Po ukončení ťažby v celom DP bude lom rekultivovaný. To v určitom rozsahu zahladí, resp. zmierni stopy po vykonávanej činnosti. Rekultivácia územia je príležitosťou, aby rekultivované územie získalo nové kvality, napr. na rekreáciu a oddych, ako špecifická rekreačná zóna.

Dotknuté územie a jeho bližšie okolie nie je v súčasnosti obývané. Približne 800 m od lomu začína osídlenie – obec Vígľaš, časť Pstruša a Dolinky.

Počas likvidačnej a rekultivačnej činnosti sa nepredpokladajú negatívne dopady na zdravotný stav obyvateľstva. Naopak, po ukončení likvidácie časti lomu je možné očakávať zlepšenie kvality najmä zníženie hlučnosti a prašnosti vytvorením ekologickej bariéry.

Zmena navrhovanej činnosti výrazne neovplyvní služby v regióne.

Súčasná scenéria dotknutého územia je výrazne poznačená doterajšou ťažbou. Existujúci kameňolom Vígľaš – Podrohy je v súčasnosti viditeľný z diaľky a predstavuje pohľadovo výrazný prvok, ktorý kontrastuje s okolitým prostredím.

Po ukončení likvidácie časti lomu dôjde k čiastočnej zmene scenérie krajiny. Realizácia zmeny činnosti bude prvým krokom k revitalizácii územia a k zahľadeniu stôp bo banskej činnosti. Vplyv hodnotíme ako pozitívny.

Likvidáciou časti lomu dôjde k zániku časti ťažobnej plochy v existujúcom kameňolome. Jej využitie v budúcnosti však nie je známe, keďže dotknuté pozemky sú vedené v katastri nehnuteľností ako ostatná plocha. Vzhľadom na prítomnosť lesných pozemkov v okolí ale predpokladáme, že po kompletnom ukončení ťažby v lome a realizácií likvidačných a rekultivačných prác v jeho ostatných častiach bude územie lomu tvoriť súčasť okolitého hospodárskeho lesa.

Zmena navrhovanej činnosti nebude mať vplyv na urbánny komplex.

Vzhľadom na vzdialenosť realizácie zmeny navrhovanej činnosti od obytného prostredia sa nepredpokladajú vplyvy na plochu, architektúru ani kvalitu obytného prostredia.

Zmena navrhovanej činnosti nebude mať vplyv na žiadne chránené územia a ani ich ochranné pásma. Lokalita pre plán likvidácie nie je súčasťou ani nezasahuje do ochranného pásma zdrojov vody.

Dotknuté územie je situované mimo lokalít, na ktoré sa vzťahuje ochrana v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a je zónou v 1. stupni. Vzhľadom na vzdialenosť lokality od vyhlásených a navrhovaných chránených území prírody, nepredpokladáme ani nepriame vplyvy na chránené územia.

Zmena navrhovanej činnosti a jej bezprostredné okolie nezasahuje do žiadneho z územia Európskej sústavy chránených území (NATURA 2000).

Kameňolom Podrohy sa nachádza v blízkosti regionálneho biocentra Rohy a regionálneho biokoridoru Slatina. V súvislosti so zmenou navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú žiadne vplyvy na tieto prvky územného systému ekologickej stability.

V súvislosti so zmenou navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú vplyvy na kultúrne a historické pamiatky.

V súvislosti so zmenou navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú vplyvy na archeologické náleziská.

V súvislosti so zmenou navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality.

V súvislosti so zmenou navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy.

VI. PRÍLOHY

VI.1. Príloha 1 Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona; v prípade, ak áno, uvedie sa číslo a dátum záverečného stanoviska, príp. jeho kópia

Pôvodnou navrhovanou činnosťou bola činnosť: Rozšírenie objemu stavebného kameňa andezitu na ložisku Vígľaš – Podrohy. Záverečné stanovisko MŽP SR č. 5919/2014-3.4/jm pre posudzovanú činnosť bolo vydané 28.11.2014.

Kópia záverečného stanoviska

VI. 2. Príloha 2 Mapy širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe

VI.3. Príloha 3 Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti

Plán likvidácie časti lomu výhradného ložiska stavebného kameňa – andezitu v dobývacom priestore Vígľaš na roky 2019 – 2028

VII. DÁTUM SPRACOVANIA

Január 2019

VIII. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA, O PODPIS SPRACOVATEĽA OZNÁMENIA

ENVIGEO, a.s.
Kynceľová 2, 974 11 BANSKÁ BYSTRICA 11
tel. 048/47 124 30
e-mail: envigeo@envigeo.sk
www: www.envigeo.sk

GEOtrans-LOMY, s.r.o.
Priemyselná 6
Bratislava 821 09

Autori dokumentácie	RNDr. Adam Lichý, PhD. Mgr. Lucia Filipková
Zástupca spracovateľa za ENVIGEO a.s.	RNDr. Pavol Tupý

IX. PODPIS OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

Ing. Ivan Kimlička